

ove07 MILIEUBELEID

Er is sprake van **negatieve externe effecten** als nadelige gevolgen van de productie en/of consumptie buiten de markt om een rol spelen (o.a. milieuproblemen).

Het Nederlandse milieubeleid ziet het milieu als gebruiksruimte en is gericht op duurzame economische ontwikkeling, waarbij het behoud van natuur, hulpbronnen en milieu ook voor toekomstige generaties is verzekerd.

Naast een duurzame economische ontwikkeling waarbij de wereld ook voor toekomstige generaties leefbaar blijft, is er in het algemeen veel beleid gericht op het milieu.

Gestreefd wordt naar het opzetten van een **circulaire economie** (kringlooeconomie) waarin eindige grondstofvoorraden niet worden uitgeput en waarin reststoffen steeds volledig worden hergebruikt.

In Parijs is er in 2015 met 195 landen een klimaatakkoord gesloten waarbij afspraken zijn gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en de opwarming van de aarde te verminderen.

Om de milieudoelstellingen te realiseren kan de overheid marktconforme- en niet-marktconforme maatregelen treffen.

- **marktconforme maatregelen** laten de werking van het prijsmechanisme ongemoeid:
  - milieuheffingen (ecotax)
  - internaliseren (opnemen in de prijs) van negatieve externe effecten
  - verhandelbare emissierechten*)
- **niet-marktconforme maatregelen** tasten de werking van het prijsmechanisme aan:
  - gebods- en verbodswetgeving
  - milieu-convenanten (overeenkomsten sluiten met het bedrijfsleven)

*) Om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, heeft de EU het Emissions Trading System (ETS) opgezet. Bepaalde bedrijven moeten over emissierechten beschikken als zij broeikasgassen uitstoten. Het aantal beschikbare emissierechten is gelijk aan de totale hoeveelheid broeikasgassen die jaarlijks mag worden uitgestoten. Deze hoeveelheid is gebaseerd op EU-doelstellingen en wordt jaarlijks verminderd. Jaarlijks krijgen de betrokken bedrijven een aantal gratis emissierechten. Bedrijven die relatief makkelijk hun uitstoot kunnen terugdringen, houden emissierechten over. Deze rechten kunnen zij verkopen aan bedrijven die minder makkelijk hun uitstoot kunnen terugdringen. Bedrijven bekijken dus wat het meest kostenefficiënt is: investeren in schonere technologie of emissierechten bijkopen op de markt voor emissierechten. Bedrijven die gehouden zijn aan de uitstoot-beperkingen van broeikasgassen hebben op wereldniveau concurrentie van bedrijven die geen emissierechten hoeven te kopen. Om te voorkomen dat deze bedrijven hun productie verplaatsen naar landen waar geen emissiehandelssysteem geldt, krijgen deze bedrijven extra emissierechten. Dit voorkomt 'carbon leakage': wanneer men op de ene plek maatregelen neemt om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, leidt dat op een andere plek juist tot meer uitstoot van broeikasgassen.